

Vit ynskja vinum og kenningum bæði á sjógv og landi eini gleðilig jól og eitt av Harranum signað nýggjár.

Eisini vilja vit her nýta høvið til at takka tykkum mongu, sum á ymskar mátar hava minst til okkum og okkara, hetta so nógv tyngsta árið í lívi okkara.

Hjartaligar heilsanir,
Sólvit og Elinborg

Jóla-TILBOÐ

Krups 3 Mix
Sterkur og
álitandi
mixari til alla
hugsandi mat-
gerð

749,-

Moulinex
frituru-
grýta

2,2 l, lóklás,
deym- og feittfiltr,
stigleysur termo-
statur. **690,-**

El-kannur

398,-

BRAUN
kaffimaskina
10 kop. **298,-**

P/F VALDEMAR LÜTZEN

Vágsbotn · 100 Tórshavn · Tlf. 1 1675

Orð og mál, orðasmíð og -endurnýtsla

Sjónarmið

Ólavur Hátún
skrivar

Frálíkt hugskot hjá útvarpinum handan stutta morgunsendingin um orð og málbrúk.

Men ymskt er - og skal væl so vera -, hvussu hesi málkønu fólk nýta hetta høvið at koma á tal við alt Føroya fólk um móðurmálið. Ónkur er kanska í so vísindaligur, annar tekur slíkt fram, sum kann tykja flestluttum ein sjálfvígja; men aloftast er áhugavert og gevandi at lurta eftir.

Ein teirra, sum dugir væl at taka upp gerandislig mál-fyrirbrigdi, er Vár í Ólavstovu, sum hevði máltáttin í seinastu viku. Ein av morgnunum gav hon okkum tað eftir minum tykki frálíka hugskot at nýta gamla orðið **ljóðari** um tað, sum eftir útlendskum vanligu verður nevnt emhetta

eisini hjá okkum. Men tá hon í somu sending mælti okkum til at týða danska orðið julefrokost til jólaábit, helt eg hana ikki vera á rætti leið. Ábit var tann litli drekkamuðurin, sum fólk fyrr fingi sær, eitt nú áðrenn farið fard í fjósið at ambæta neytum. Danska orðið frokost samsvarar heldur ikki hesum áfundum, sum nú ofta vara út á kvøðið, men í sínum merkingarinnihaldi er tað to meira nøktandi um hesar búrmáltilir enn okkara ábit. Hotellini nýta orðið ábit um litlan rætt svarandi til týska Imbiss. Kanska er tað ein málsligur vinningur soleiðis at loysa orðið ábit frá sínari tíðaravmarking; men at gera tað til eina størri máltíð, kann ikki vera rætt. Tá var annað uppskotið hjá Vár at siga **jólaborðhald** um julefrokost nógv hepnari.

At orð uttanfrá koma inn í málið - nú á døgum helst úr enskum - man vera vanligið allastaðni, og ymskt er, hvussu hugburðurin er mótegis hesum fyrirbrigdi. Danir, svíar og norðmenn lata standa til, men aðrir t.d. týskarar og fraklendingar eru meira afturhaldandi. Hjá litlari tjóð sum okkara, hvørs tjóðskaparligi samleiki í so serligum mun hongur saman við tí, at vit hava egið, sermerkt mál, má tað vera umráðandi at vera á varðhaldi. Vit mugu geva gætur eftir, um fremmanda

orðið troðkar burtur egnar máliskur, er ljóðliga misprýðandi, ella um tað nøktar ein tørv og í sínum skapi fellur væl til ljóð og bend-ing.

Vit kunnu vera takksom fyrri, at okkara málrøktar-maður fram um allar Jóhan Hendrik W. Poulsen, professari, millum so mangar aðrar ábøtur hevur givið okkum snøgg og handig orð sum t.d. telda og tyrla fyrri kompjútara og helikoptara. Men tá ið hann hevur mælt til at nýta orðið fløga fyrri enska orðið compact disc, soleiðis sum hann í Máltingi herfyrr greiðir frá, fái eg illa fylgt honum. Eitt hugskot aftanfyrri er væl hetta at varðveita orð, sum eru um at hvørva úr málinum, tá samfelagsmynstrið hevur broytt seg. Men mær tykir ikki, at orðið fløga nýstist at vera í vanda, um enn tú nú á døgum sjáldan fært eyga á eina sátu í sendiroðini um kirkjur í Føroyum hevur verið talað um steinflogur á taki, á gólvi kanst tú hava gløur at stiga á bæði smærri av steini (kakler) og størri í vavi og úr bleytari tilfari. Ivaleyst eru eisini aðrir møguleikar at varðveita orðið fløga.

Diskur er ikki fremmandt orð í føroyskum øyrum, og tá ið nú allar heimurin tosar um diskar, máttu vit kunna gjørt tað eisini. Íslendingar, sum hava givið okkum so nógv goð hugskot til nýyrði,

siga eisini diskur um hesar nýggju smáu grammofon-pláturarnar. Í skrift nýta teir bæði orðið ljómdiskur og geisladiskur - hetta seinna, sum skilst, júst eitt uppskot frá okkara málprofessara. Geisladiskur er kanska nak-að tekniskt hugsað fyrri at geva til kennar, at talan er um nakað við lazer-strálum; men kundu vit ikki eisini nýtt orðið ljómdiskur ella kanska heldur **tónadiskur**, sum í okkara øyrum er minni háfloygt, og sum so lætt gevur hugasamband til tónleik? Í dagligari talu verður tað tá eisini hjá okkum bara til diskur, eins og vit bara hava sagt plátur um grammofonplátur.

Biði okkara málserfrøð-ingar um at bera yvir við, at málsligur miðlingur sum eg enn einaferð ditti mær at taka til orða um málslig við-urskifti. Men móðurmálið er okkara dýrasti arður, og tað má tí vera rættur hjá okkum øllum at bera fram hugskot, sum kunnu vera máli okkara til bota.

Ólavur Hátún

Skráseting Føroya
hevur í dag skrásett niðanfyrri standandi fráboðan:

Skrásetingar-nr. 1100,
P/f Føroya Foto, 700
Klaksvík

Nevnd:
Farin úr nevndini: Per á Hædd, Fugloyarvegur 13, 100 Tórshavn (formaður), Jónsvein Einar á Hædd, Nýggivegur, 700 Klaksvík og Jovine Johanne á Hædd, Nýggivegur, 700 Klaksvík.

Felagið er farið í likvidatión við Hans Erik Olsen, Stokksøyravegur 28, 700 Klaksvík, sum likvidator.

Skráseting Føroya
tann 11. desember 1996
Kristin Balle

Skráseting Føroya
hevur í dag skrásett niðanfyrri standandi fráboðan:

Skrásetingar-nr. P/f 907,
P/f Litaval, Sandvikar-hjalli, Boks 1019, 110 Tórshavn

Viðtøkur broyttar:
28.10.1996

Hjånavn:
Málindahandlin

Tekningarreglur:
Felagið verður bundið við undirskrift av stjórnar-saman við formanninum ella saman við tveimum nevndarlimum

Skráseting Føroya
tann 09. desember 1996
Kristin Balle

Jól í Miðbýnum

Jólatelegum um Tórshavnar Radio:
Vit koma nú leygardagin stop við Amadeus
í Vágsbotn stop koma tit at taka ímóti stop jólamenninir

Ja, so koma teir - endiliga, jólamenninir, sum vit øll hava gleitt okkum til at koma. Vit væntaðu teir seinasta leygardag, men tá sendu teir telefaks til útvarpið og søgdu, at teir vóru seinkaðir. Tveir jólamenn, sum koma yvir land, verða longu her í miðbýnum friggjadagin, og so koma tveir afturat leygardagin. Teir hava fingið fart við jólskipinum Amadeus og koma í Vágsbotn kl. 15, og tí fara vit øll - eisini hinir jólamenninir - oman at taka ímóti teimum.

Vit hava jú so nógv, sum vit hava gleitt okkum til at vísa teimum. Hvussu væl vit hava pyntað býin. Eitt

tað vakrasta og størsta jóla-træið, ið nakar hevur sæð, við stjórnu í toppinum. Og ljós í trønum við Gamla Bókhandil, ið glampa sumstjørnur, tá tú stendur undir teimum, og lýsa sum áarfossur, tá tú sært tær frá Glade Hjørn.

Í Grasagarðin kunnu jólamenninir sova í jólahúsinum, tá teir ikki ganga úti í býnum og hitta jólaglað børn og vaksin, ella lurta eftir tónleiki og sangi í gongugøtuni. Børn, sum hava hug at senda eina heilsan til jólamenninar, kunnu leggja eitt jólakort inn til teir í jólahúsinum.

Teir fyra seinastu dagar-nar fyrri jól verða jólamenn-

inir í býnum. Sangur og tónleikur verður at hoyra alla seinastu vikuna, og onkur skúlaflokkur og onnur fara at selja jólaprýði, jólagávur, bollar, kókur og okkurt at drekka afturvið.

Tað eru handlarir niðri í Havn, sum eru gingnir saman um at skipa fyrri, at allir jólagestir og havnarborgar-ar fara at kenna jólahugan. Ynski er, at vit fara at geva okkum stundir til at steðga á eina løtu, kenna samveru, hitta kenningar og gleða okkum til jólahaldið og ljósarú títina, ið jólini eisini bera boð um.

Gleðilig jól!

Kunningarstovan